

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНЕ
КАРАШТУУ
ЖАРАНДЫК АВИАЦИЯ
МАМЛЕКЕТТИК АГЕНТТИГИ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ
АГЕНТСТВО ГРАЖДАНСКОЙ
АВИАЦИИ
ПРИ КАБИНЕТЕ МИНИСТРОВ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**БУЙРУК
ПРИКАЗ**

2024-ж. 30-апрель № 336

Бишкек ш.
г.Бишкек

Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер тууралуу маалыматтарды берүү боюнча Нускаманы бекитүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-майындагы №115 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндөгү” токтомуна, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигинин 2022-жылдын 24-ноябрындагы 787 буйругу менен бекитилген “17-КР АЭ. Авиациялык коопсуздук” Кыргыз Республикасынын Авиациялык эрежелеринин 25-пунктунун 10 пунктчасына, 35-пунктунун 11, 13-пунктчаларына ылайык, **буйрук кылам:**

1. Тиркемеге ылайык, Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер тууралуу маалыматтарды берүү боюнча Нускама бекитилсин.

2. Авиациялык коопсуздук бөлүмүнө:

- Жол-жоболорго ылайык авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер тууралуу маалыматтарды алуу, талдоо жана баа берүү боюнча аткаруу иштерди камсыздалсын;

- бул буйрук кызыкчылыгы бар бардык жарандык авиация уюмдарына жеткирилсин.

3. Бул буйруктун аткарылышын көзөмөлдөө директордун орун басары К.Т.Төлөгөновго жүктөлсүн.

Об утверждении Инструкции по представлению уведомлений о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности

В соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 03 мая 2023 года №115 «О делегировании отдельных

нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления», подпункта 10 п. 25, подпунктов 11, 13 п. 35 Авиационных правил Кыргызской Республики «АПКР 17. Авиационная безопасность», утвержденных приказом Государственного агентства гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики от 24 ноября 2022 года №787, **приказываю:**

1. Утвердить Инструкцию по предоставлению уведомлений о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности согласно приложению.

2. Отделу авиационной безопасности:

- обеспечить выполнение работы по получению, анализу и оценке уведомлений о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности согласно Инструкции;

- довести настоящий приказ всем заинтересованным организациям гражданской авиации для сведения и работы.

3. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя директора К.Т. Төлөгөнова.

**Директордун милдетин
убактылуу аткаруучу**

Д.К. Бостонов

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетине караштуу
Жарандык авиация мамлекеттик
агенттигинин
2024-жылдын «30» апрель № 336
буйругуна Тиркеме

Авиациялык коопсуздук тармагындагы
окуялар жана инциденттер тууралуу
маалыматтарды берүү боюнча
Нускамасы

Мазмуну

№		Бет.
1	Аныктамалар	4
2	Жалпы жоболор	4
3	Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер	5
4	Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу маалыматтарды берүү мөөнөтү жана жүрүшү	5
5	Кыргыз Республикасынын авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу маалыматтардын мазмуну	6
6	Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттер тууралуу маалыматтарды берүү мөөнөтү жана иштин жүрүшү	7
7	Кыргыз Республикасынын авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу билдирүүлөрдүн мазмуну	8
8	Ыктыярдуу билдирүүгө каршы милдеттүү маалыматтарды тапшыруу	8
9	Билдирүүлөрдү берүү ыкмалары	9
10	Инциденттер тууралуу маалыматтарды талдоо	9
11	Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттер тууралуу маалыматтарды баалоо	10
12	Маалыматтарды коргоо	11
13	Даярдоо жана маалымдуулук	12
14	Классификация	12
1-	АНВ боюнча билдирүүлөр	17

Тиркеме

1. Аныктамалар

1. Бул Нускамада колдонулуучу терминдер жана аныктамалар:

- **коопсуздук тармагындагы окуялар.** Авиациялык коопсуздуктун төмөндөшүнө алып келиши мүмкүн болгон ар кандай авиациялык коопсуздук окуясы эксплуатациялык тобокелдиктерди күчөтүшү же жүргүнчүлөрдүн, экипаждын, жердеги персоналдын жана калктын коопсуздугуна коркунуч келтириши мүмкүн же ченемдик укуктук актыларды бузушу мүмкүн. Буга жарандык авиацияны мыйзамсыз кийлигишүүдөн же байкоо жүргүзүүдөн коргоодо аялуу жерлерди аныктоо учурлары кирет;

- **коопсуздук тармагындагы инциденттер.** Жүргүнчүлөрдүн, экипаждын, жердеги персоналдын жана калктын коопсуздугуна таасир эткен же таасир эте турган авиациялык коопсуздук инцидентине берилген белги. “Авиациялык коопсуздук жаатындагы инцидент” деңгээли жарандык авиация органынын жетекчиси же жарандык авиация уюмунун жетекчиси тарабынан авиациялык коопсуздук жаатындагы инцидентке кырсыкты талдоонун жана кошумча чараларды көрүүнүн зарылдыгын аныктоонун негизинде ыйгарылат. Коопсуздук окуясы ИКАОго кошумча билдирүүнү талап кылган мыйзамсыз кийлигишүү актысына алып келиши мүмкүн.

2. Жалпы жоболор

2. Авиациялык коопсуздук инциденттери жөнүндө жеке адамдар, субъекттер жана уюмдар тарабынан авиациялык коопсуздук инциденттери жөнүндө билдирүүлөрдү берүү жарандык авиация органы тарабынан авиациялык коопсуздук инциденттеринин өбөлгөлөрүн табуу же мыйзамсыз кийлигишүү актыларына даярдануу үчүн талданышы мүмкүн болгон маалыматты чогултуу үчүн зарыл, натыйжада:

- Авиациялык коопсуздук системасындагы коркунучтарды жана алсыздыктарды аныктоо;

- Субъекттерди тобокуелдиктин баасын жаңылоо зарылчылыгы тууралуу маалымдоо жана тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүү;

- жайгашкан жерине мүнөздүү тобокелдиктерди жана улуттук деңгээлдеги тобокелдиктерди баалоо жана тиешелүү өзгөрүүлөр жөнүндө маалымат берүү;

- авиациялык коопсуздук тармагындагы багыттарды жана мыйзам ченемдүүлүктөрдү кароо;

- авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер үчүн биринчи себептерин талдоо жана себептүү/коштоочу факторлорго

- тобокелдикти баалоону тиешелүү жакшыртуу үчүн ыйгарым укуктуу органдар менен тармактын кызыкчылыгы бар тараптардын ортосундагы тиешелүү маалыматтарды алмашуу процессин бекемдөө;

- авиациядагы бардык кызыкчылыгы бар тараптардын арасында авиациялык коопсуздукту камсыз кылуу маданиятына көңүл бурууну жогорулатуу.

3. Бардык субъекттер тарабынан авиациялык коопсуздук жаатындагы окуялар жөнүндө маалыматтарды ачык жана транспаренттүү берүүнү колдоо максатында териштирүү жүргүзгөн ыйгарым укуктуу органдар расмий көзөмөлдөө иш-чаралары (б. а. тергөө жана талдоо) аяктаганга чейин мүмкүн болушунча эскертүүлөрдү берүүдөн жана башка жөнгө салуучу чараларды кабыл алуудан карманышат.

3. Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер

4. Ар бир адам стандарттуу эмес, көнүмүш эмес, кызыктай көрүнгөн окуялар жана аракеттер жөнүндө уюмдун ичинде билдирет же алар жөнүндө ыйгарым укуктуу органдарга (улуттук коопсуздук органдары, ички иштер органдары, жарандык авиация органдары, авиациялык коопсуздук кызматтары ж.б.) түздөн-түз тиешелүү каналдар боюнча билдирет. Буга мисал катары аэропорттун кызматкерлерине же укук коргоо органдарына коомдук жайда калтырылган коштоосуз багаж жөнүндө кабарлаган күбө болот. Же болбосо, алдыңкы эшик ачык турган жагдай, ал бекем жабылышы керек. Эгерде мындай байкоо, таасир, сезим же иш-аракет билдирилбесе, анда тиешелүү маалымат жөн эле жоголот, бирок ал авиациялык коопсуздук талдоосун жүргүзүү үчүн маанилүү көрсөткүч же негиз болуп бере алат.

5. Авиациялык коопсуздук инциденттери-бул кызматкерлер, экипаж, жердеги персонал, субподрядчылар, маалымат каражаттары, калк жана/же жүргүнчүлөр тарабынан билдирилген жана коопсуздук боюнча эксперт тарабынан талданган авиациялык коопсуздук инциденттери, мисалы, билдирүүнү алган жарандык авиация уюмунун авиациялык коопсуздук боюнча кызматкери же менеджери же жарандык авиация органы тарабынан билдирүү түздөн-түз жарандык авиация органына берилген учурда Авиациялык коопсуздук инциденти коркунуч туудурушу мүмкүн жана калкка, кызматкерлерге жана/же экипажга зыян келтириши мүмкүн, иштин бузулушуна, аброюнун жоголушуна алып келиши мүмкүн, ошондуктан олуттуу мамиле кылуу керек.

4. Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу маалыматтарды берүү мөөнөтү жана жүрүшү

6. Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу маалыматтарды берүү иштерин жүргүзүү төмөнкү элементтерди камтыйт:

- авиациялык коопсуздук инциденттери кызматкерлер, экипаж, жердеги персонал, калк жана/же жүргүнчүлөр тарабынан авиациялык коопсуздуктун өбөлгөлөрүн же нюанстарын аныктоо боюнча толук кандуу

окуудан өткөндүгүнө карабастан берилет.

- авиациялык коопсуздук инциденттери кызматкерлер, экипаж, жердеги персонал, калк жана/же жүргүнчүлөр тарабынан авиациялык коопсуздуктун өбөлгөлөрүн же нюанстарын аныктоо боюнча толук кандуу окуудан өткөндүгүнө карабастан берилет;

- авиациялык мкоопсуздук жаатындагы окуяларды билдирүү жол-жоболору жана куралдары жөнөкөй жана жеткиликтүү болууга тийиш.

- субъекттин же уюмдун чегинде авиациялык коопсуздук тармагындагы окуя тууралуу маалымат берүү бардык кызматкерлер үчүн милдеттүү деп эсептелет (ички сапатты көзөмөлдөө, авиациялык коопсуздукту башкаруу системалары ж. б. аркылуу ишке ашырылган). Авиациялык коопсуздук инциденттери жөнүндө билдирүүлөрдү берүү кызматкерлер тарабынан дайындалган кызмат адамына же авиациялык коопсуздук боюнча менеджерге ички жол-жоболорго ылайык жүргүзүлөт.

- авиациялык коопсуздук окуяларды тууралуу маалыматтар жарандык авиация органына түздөн түз берилүүгө тийиш;

- авиациялык коопсуздук тармагындагы билдирилген бардык окуялар, ал окуяга авиациялык коопсуздук тармагындагы окуя деген деңгээлди берүү жана эгер тишелүү болсо түзөтүү иштерин аткарууну камсыздоо үчүн дайындалган кызматтык жак же авиациялык коопсуздук тармагындагы менеджер тарабынан талдоо иштери жүргүзүлөт;

- авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу анын ичинде аткарылган ишти (иштерди) кошкондо маалыматтарды каттоо журналы уюштурулушу зарыл.

7. Авиациялык коопсуздук тармагындагы бардык окуялар тууралуу жарандык авиация органына маалымдоо зарыл (маалыматтарды билдирүү мөөнөтү 001-сүрөттө көрсөтүлгөн).

5. Кыргыз Республикасындагы авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу билдирүүнүн мазмуну

8. Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар тууралуу маалыматтын мазмунун төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

- Эгер мүмкүн болсо, расмий белгини көрсөтүү менен окуя болгон жер;

- Окуя болгон дата жана так убактысын көрсөтүү;

- Окуяны максималдуу түрдө так баяндоо;

- Маалыматты билдирген адамдын ат-жөнү (мүмкүн болсо);

- Авиациялык коопсуздук жаатындагы окуя аныкталган учурдагы токтоосуз иш аракеттер, миласы: жергиликтүү укук коргоо органдарына жана/ же аэропорттун ыйгарым укуктуу органдарына абал тууралуу билдирүү.

9. Ар бир билдирүү талданат жана маалымат берилген окуянын фактылык сүрөттөмөсүн камтыйт жана окуяга байланыштуу тобокелдиктин деңгээлин аныктоо максатында фактылар чечмеленет.

6. Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттер тууралуу маалыматтарды берүү мөөнөттөрү жана иштин жүрүшү

10. Эгер авиациялык коопсуздук тармагындагы окуяга “авиациялык коопсуздук тармагындагы инцидент” –деген деңгээл берилсе, анда төмөнкү бир катар иш аракеттерди аткаруу керек:

1) маалыматтагы алсыз жерлерге кечиктирилгис түрдө түзөтүүчү чаралар кабыл алынышы керек;

2) Авиациялык коопсуздук тармагындагы окуя тууралуу билдирүүдө камтылган маалымат, тариздөө жана түзөтүүчү иш аракеттер менен бирге авиациялык коопсуздук боюнча демилге көтөргөн кызматтык жак же менеджер тарабынан чогултулуп, кийин жарандык авиация органына өткөрүлүп берилүүгө тийиш;

3) бардык билдирүүлөр жана иш аракеттер сапатты көзөмөлдөө жана аудитти өткөрүү үчүн белгилениши керек.

11. Авиациялык коопсуздук жаатындагы инцидент тууралуу жарандык авиация органына өз убагында түзөтүүчү иш-аракеттерди кабыл алуу жана/же андан ары маалымат алмашуу, аялуу жерлерди жоюу үчүн кабарлоо зарыл.

Необходимо уведомить орган гражданской авиации об инциденте в области авиационной безопасности согласно срокам для принятия своевременных корректирующих действий и/или дальнейшего обмена информацией, в зависимости от того, что необходимо, для устранения уязвимостей.

12. Авиациялык коопсуздук жаатындагы инцидент жөнүндө жарандык авиация органына токтоосуз кабарлоо жергиликтүү, улуттук же эл аралык деңгээлде авиациялык коопсуздук жаатындагы авиациялык коопсуздук коркунучунун өнүгүшүнүн индикатору болуп саналган жана/же башка инциденттер болгон учурда да маанилүү. Бирок, кээ бир билдирүү берүү тутумдары авиациялык коопсуздук инциденттерин катаалдыгына жараша классификациялашы мүмкүн жана алар жөнүндө билдирүү берүүнүн ар кандай мөөнөттөрүн белгилеши мүмкүн. 001-сүрөттө мамлекет кайсы инциденттер жөнүндө маалыматтарды кайсы мөөнөттө жана кандай жол менен берүү керектигин кантип аныктай алаарынын мисалы келтирилген сүрөт.001

Окуянын/инциденттин тиби	Телефон байланышы аркылуу билдирүү	Кат түрүндө билдирүү
АК бортунда туткунга алуу аракети	Кечиктирилгис түрдө	48 сааттан кеч эмес
Учуу экипажынын кабинасына кирүү аракети	Кечиктирилгис түрдө	72 сааттан кеч эмес
КЗА/ОЗОД уруксатсыз кирүү	Кечиктирилгис түрдө	Бир айдын ичинде

7. Коопсуздук тармагындагы инцидент тууралуу билдирүүлөрдүн мазмуну

13. Авиация коопсуздук тармагындагы авиациялык коопсуздук инциденти жөнүндө билдирүү тиешелүү маалыматтарды структураланган жана шайкеш чогултууну камсыз кылуу үчүн эң аз дегенде төмөнкү элементтерди камтышы керек:

- Алгач маалымдалган окуя болгон жер;
- Эгер зарыл болсо, түзөтүлгөн окуя болгон жер (талдоо жүргүзгөндөн кийинки расмий аталышы);
- Алгач маалымдалган окуянын датасы жана убактысы;
- Алгач маалымдалгандай окуянын баяндалышы;
- Кошумча баяндалуучу маалымат (талдоо жүргүзүлгөндөн кийин);
- Классификациялоого ылайык тиби/классы/категориясы;
- Инцидент тууралуу билдирүү жиберген субъект (билдирүү калтырган авиациялык коопсуздук боюнча кызматтык жактын же менеджердин аты-жөнү);
- кырсык жөнүндө кабарлагандан кийин жана аны авиациялык коопсуздук инциденти катары классификациялагандан кийин жасалган токтоосуз аракеттер;
- зарыл болгон түзөтүүчү же кошумча иш аракеттердин планы;
- инциденттин күтүлүп жаткан кесепеттери жана кабыл алынган оордугу (жооптуу жак менен же авиациялык коопсуздук тармагындагы менеджер тарабынан аныкталат).

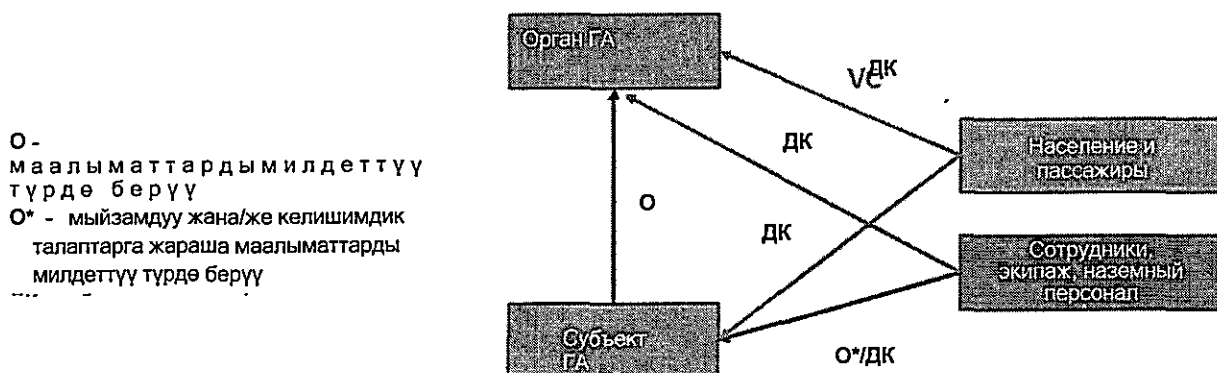
8. Ыктыярдуу билдирүүгө каршы милдеттүү маалыматтарды тапшыруу

14. Маалыматтарды берүү системасы билдирүүлөрдү берүү, маалыматтарды талдоо жана авиациялык коопсуздук боюнча тиешелүү маалыматты иштеп чыгуу процесстерин жөнөкөйлөтүүгө багытталган. Маалыматтарды берүү системасын түзүүнүн максаты болуп окуя тууралуу зарыл болгон бардык маалыматты, анын ичинде эмне, кайда жана качан болгонун жана бул билдирүү кимге арналганын жазып алуу саналат.

15. Жарандык авиация органы тарабынан бекитилген жарандык авиациянын авиациялык коопсуздук чөйрөсүндөгү сапатты көзөмөлдөө программасын ишке ашыруунун алкагында Кыргыз Республикасында жүргүнчүлөр, экипаж жана жердеги персонал сыяктуу булактар тарабынан берилген авиациялык коопсуздук боюнча маалыматтарды талдоо үчүн маалыматтарды берүүнүн жашыруун системасы түзүлгөн. “Авиациялык коопсуздук” Кыргыз Республикасынын Авиациялык эрежелерин киргизүүгө жооптуу ар кандай субъект тарабынан берилүү процесси. 17-КРАЭ”, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигинин 2022-жылдын 24-ноябрындагы №787 буйругу

менен бекитилген. Жарандык авиация органына авиациялык коопсуздук жаатындагы инциденттер жөнүндө берилген маалымат 002.сүрөттө көрсөтүлгөн.

Рис. 002

9. Билдирүүлөрдү берүү ыкмалары

16. Маалыматтарды берүүнүн төмөнкү жолдору бар: атайын телефон номери, факс номери же электрондук почта дареги, жазуу жүзүндөгү билдирүү же сайт же тиркеме сыяктуу интерактивдүү платформа. Маалыматтарды берүү ошондой эле белгиленген форматта толтуруу үчүн милдеттүү талаалар менен ишке ашырылат (1-тиркеме). Окшош форманын артыкчылыктары, аны колдонуу жооптун презентациясын тездетет жана маалыматтардын бирдейлигин жогорулатат. Мүмкүн болсо маалыматтарды берүү купуя каналдар аркылуу жөнөтүлүшү керек.

10. Инциденттер тууралуу маалыматтарды талдоо

17. Авиациялык коопсуздук жаатындагы инциденттер тууралуу маалыматтарды эффективдүү жана таасирлүү берүү системасы, төмөнкүлөргө алып келет:

- 1) инциденттерге тез жана натыйжалуу таасир этет;
- 2) натыйжалуулукка негиз алат:
 - учурдагы иштердин жана жол-жоболордун;
 - даярдануусуна;
 - тетиктердин ж.б.;
- 3) алынган маалыматтын негизинде маалыматтуу саясатты иштеп чыгууга көмөктөшө турган тенденцияларды жана мыйзам ченемдүүлүктөрдү аныктоо;
- 4) учурдагы ченемдердеги, эрежелердеги жана жол-жоболордогу маселелерди табуу;
- 5) саясаттагы приоритеттерди аныктоо;
- 6) зарыл болгон жерде саясат менен бирге авиациялык коопсуздук

тармагындагы чараларды жаңылоо;

7) милдеттүү түрдө башка мамлекеттер жана субъекттер менен тиешелүү маалыматтарды алмашуу;

8) милдеттүү иликтөөнү демилгелөө;

9) инциденттер боюнча коомчулуктун тынчсыздануусун жана ММК кызыкчылыктарынын маселесин чечүү;

10) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин карамагында турган кошумча чалгындоо маалыматтарынын же башка маалыматтардын негизинде инциденттердин же инциденттердин маанилүүлүгүн баалоо.

11. Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттер тууралуу маалыматтарды баалоо

18. Жарандык авиация органдары, жарандык авиация уюмдары авиациялык коопсуздук системасындагы коркунучтарды жана аялуу жерлерди аныктоого мүмкүндүк берген авиациялык коопсуздук жаатындагы инциденттер жөнүндө кабарлоолордо камтылган маалыматтарды баалоо жана талдоо процессин белгилейт жана колдойт. Бул чаралар тобокелдикти баалоо жана тобокелдикти азайтуу боюнча чараларды түзүү, ошондой эле авиациялык коопсуздук жаатындагы негизги себептерге талдоо жүргүзүү, коштоочу факторлорду аныктоо жана тенденцияларды жана мыйзам ченемдүүлүктөрдү байкоо үчүн зарыл.

19. Кыргыз Республикасында авиациялык коопсуздук тармагындагы процедуралардын натыйжалуулугун баалоо боюнча иштер бекитилген. Бул иштер ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар (жарандык авиация органы, улуттук коопсуздук органы), ошондой эле жарандык авиация уюмдары өткөрө турган сапатты көзөмөлдөө боюнча иш чараларды жана ошондой эле колдонуудагы укук ченемдик актылардын жана иштердин ортосундагы боштуктарды табууга жана жокко чыгарууга бол берет.

20. Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттер тууралуу маалыматтарды баалоо төмөнкүлөргө түрткү берет:

- саясаттагы артыкчылыктарын аныктоого;

- авиациялык коопсуздук тармагындагы чаралардын жаңыланышына/өзгөрүлүшүнө;

- кызматтык иликтөөнү демилгелөөгө;

- башка мамлекеттер жана субъекттер менен тиешелүү маалыматтар менен бөлүшүү.

21. Жарандык авиация органы, жарандык авиация органдары болуп чыгуучу авиациялык коопсуздук коркунучтарына каршы туруу максатында коркунучтарга жана тобокелдиктерге баа берүү жаатында милдеттерди жана жоопкерчиликтерди бекитет, киргизет жана колдойт.

11. Маалыматтарды колдоо

22. Авиациялык коопсуздук жаатындагы инциденттер тууралуу

маалыматтарга жана автунун өздүк маалыматына мүмкүн болушунча жашыруун иретиндеги маалымат катары мамиле кылуу зарыл.

23. Авиациялык коопсуздук боюнча билдирүүлөрдө камтылуучу маалыматтар кызматтык зарылчылык принциби боюнча жана аялуу жерлерди жокко чыгаруу жана авиациялык коопсуздук системасын жакшыртуу үчүн берилүүгө тийиш.

12. Маалыматтарды коргоо

24. Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттер жана окуялар тууралуу маалыматтарды берүүнүн ар кандай системаны натыйжалуу киргизүү үчүн даярдоо, маалымдуулукту жогорулатуу боюнча аракеттенүү жана авиациялык коопсуздукту камсыздоо маданиятын жогорулатуу чоң ролду ойнойт.

25. Авиациялык коопсуздук жаатындагы инциденттер жана инциденттер жөнүндө билдирүүлөрдүн багытын жана колдонуу мүмкүнчүлүктөрүн түшүнбөө авиакомпаниялардын, ыйгарым укуктуу органдардын жана субъекттердин ишиндеги олуттуу аялуу жерлердин аныкталбай калышына алып келиши мүмкүн. Жалпы ийгилик жана жарандык авиацияны коргоо үчүн кызматкерлердин, кызыкчылыгы бар тараптардын жана калктын катышуусу, ошондой эле күнүмдүк иш-аракеттерге маалымат берүү маданиятын интеграциялоо маанилүү.

26. Тобокелдиктерди башкаруунун жана коопсуздукту башкаруу тутумунун инструменттеринин бир бөлүгү катары авиациялык коопсуздук инциденттери жана инциденттери жөнүндө маалыматтарды чагылдыруунун максаты жана мааниси боюнча менеджерлерди жана жетекчилерди окутуу авиациялык коопсуздук экосистемасын сактоонун негизи болуп саналат.

27. Окутууларды өткөрүүдө авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер тууралуу маалыматтарды берүү иштерин кылдаттык менен текшерүү жана иштеп чыгуу зарыл. Бул болсо иштин ичинен тынч шартта маселелерди таап чыгуу жана ошондой эле, жоопкерчилик жана милдеттер менен таанышуу деңгээлин жогорулатууга мүмкүнчүлүк берет.

28. Персоналды даярдоо программалары авиациялык коопсуздук тармагындагы окуялар жана инциденттер тууралуу маалымат берүү боюнча модулдарды камтууга тийиш.

29. Жарнамалар, видеороликтер жана/же социалдык тармактарды колдонгон коомдук кампаниялар калктын да, авиация чөйрөсүндө иштегендердин да коопсуздук инциденттери боюнча маалыматтарды берүүгө катышуусун даярдоо жана жогорулатуу үчүн пайдалуу курал болушу мүмкүн.

13. Классификация

30. Авиациялык коопсуздук маалыматтары классификациялоо жана жардамчы аныктамаларды киргизүү аркылуу категорияларга бөлүнөт,

ошондо маалыматтар түшүнүктүү терминдерди колдонуу менен кармалып, сакталат. Жалпы классификация жана аныктамалар стандарттуу тилди түзүп, маалыматтын жана байланыштын сапатын жогорулатат.

31. Авиациялык коопсуздук тармагындагы инциденттерди класификациялоо:

Класс*	Категория**
Көзөмөлдөнбөгөн аймактардын коопсуздугу	Транспорттук каражат менен колго жазалган жарылуучу затты(КЖЖЗ) табуу жана пайдалануу
	КЖЖЗ алып бара жаткан адам тарабынан табуу жана пайдалануу
	Кураңдуу кол салуу
	Кооптоосуз / шектүү объекттер(ошондой эле көзөмөлгө алынган аймакка тиешелүү)
	Химиялык, биологиялык жана радиологиялык (ХБР) элементтерди колдонуу менен кол салуу
	Критикалык инфраструктуранын/ аялуу жерлердин бузулушу
	Шектүү жүрүм-турум
	Пландаштырылбаган башаламандыктар, анын ичинде чындыгы же жалган жарылуу коркунучу
Жүргүнчүлөр жана кол жүк	Тыюу салынган заттарды табуу жана колдонуу/КЖЖЭ
	Көзөмөлдүк текшерүү пункттарындагы текшерүү процедурасындагы кемчиликтер
	Текшерүүдөн өткөн жана өтпөгөн жүргүнчүлөрдү аралаштыруу
	Шектүү жүрүм-турум
Кызматкерлер жана экипаж	Көзөмөлдүк текшерүү пункттарындагы текшерүү процедурасындагы кемчиликтер
	Тыюу салынган заттарды табуу жана колдонуу/КЖЖЭ
	Саботаж
	Инсайдер, коопсуздук көзөмөлдөө чараларын айланып өтүү
	Фондук текшерүүлөрдү атайылап кыйгап өтүү аракети
Кируу көзөмөлү	Периметрди бузуу же бузуу аракети
	Кируу чектелген корголуучу зонанын (ОЗОД) же башка көзөмөлдөгү зоналардын (жактар болуп саналбаган) аймагына уруксатсыз кируу кызматкерлери)

	<p>Өзөн аймагына уруксатсыз / коштоосуз кирүү (кызматкерлер тарабынан)</p> <p>Кызматкерлердин шектүү жүрүм-туруму</p>
	<p>Кирүү кеземелүндөгү кемчиликтер</p> <p>Идентификациялык документтерди чыгаруу тутумундагы кемчиликтер</p> <p>Коопсуздукту көзөмөлдөө чараларын колдонууну жана/же транспорт каражаттарынын жүргүнчүлөрүн карап чыгууну кошпо алганда, транспорт каражаттарынын жеткиликтүүлүгүн көзөмөлдөө системасындагы кемчиликтер каражат / транспорт каражатынын өзү</p>
Жүк ташуучу бөлүкчөлөрдө ташылуучу багаж	<p>Тыюу салынган заттарды табуу жана колдонуу/КЖЖЭ</p> <p>Текшерилген багажды кайтарууну жүзөгө ашыруудагы кемчиликтер</p> <p>Жүк бөлүгүндө ташылган текшерилген багаж менен санкцияланбаган аракеттер жөнүндө күбөлүк</p> <p>Багажды текшерүү тутумундагы же процесстеги кемчиликтер, (багаждын таандыктыгын аныктоону кошпо алганда)</p> <p>Жөнөтүлгөн курал-жаракты ташуу процессиндеги кемчиликтер</p>
Борттук кам	<p>Борттогу жабдыктар менен объектилерге уруксатсыз кирүү</p> <p>Корголгон материалдарды кайтаруудагы кемчиликтер</p> <p>Корголгон борттук жабдыктар менен уруксатсыз аракеттер жөнүндө күбөлүк</p> <p>Коопсуздукту көзөмөлдөө чараларын ишке ашыруудагы кемчиликтер</p> <p>Тыюу салынган заттарды табуу жана колдонуу/КЖЖЭ</p>
Аэропорттук кам	<p>Объекттерге мыйзамсыз кирүү</p> <p>Корголгон материалдарды кайтаруудагы кемчиликтер</p> <p>Корголгон аэропорттун материалдары менен уруксатсыз аракеттер жөнүндө күбөлүк</p> <p>Коопсуздукту көзөмөлдөө чараларын ишке ашыруудагы кемчиликтер</p> <p>Тыюу салынган заттарды табуу жана колдонуу/КЖЖЭ</p>

Жердеги аба кемелерин коргоо	Аба кемесинин бортундагы мыйзамсыз жүргүнчү
	Аба кемесинин бортундагы мыйзамсыз кызматкер
	Коопсуздук максатында аба кемесин тинтүү/текшерүү жүргүзүүдөгү кемчиликтер
	Аба кемелерин түнкү токтотуучу зоналарды кошо алганда, аба кемесин коргоо боюнча чараларды ишке ашыруудагы кемчиликтер
	Жүргүнчү салонунда же багаж кабинасында тыюу салынган буюмдарды/КЖЖЗ табуу же колдонуу аба кемесинин отсегин
Учууда аба кемесинин коопсуздугун камсыз кылуу	Тартип бузган жүргүнчү (билдирүү көрүнүшү 3 жана 4-денгээлдер үчүн гана каралат)
	Учуу палубасынын эшигин коргоо/коргоо процессиндеги кемчиликтер
	Тыюу салынган нерселерди/КЖЖЗ табуу же колдонуу
	ХБР элементтерин колдонуу менен кол салуу
	Учуудагы аба кемесин туткундоо
	Учуудагы жардыруу коркунучу
Жүк жана почта	Жүктү текшерүү жүргүзүлүп жаткан объекттерге уруксатсыз кирүү
	Кароо процессиндеги кемчиликтер
	Тыюу салынган нерселерди/КЖЖЗ табуу же колдонуу
	Корголуучу жүктөгү жеткиликсиз сактоо
	Корголгон жүк менен уруксатсыз аракеттер жөнүндө күбөлүк
	Кабыл алуу процессиндеги кемчиликтер
	Шектүү иш аракеттер
Аба кыймылын башкаруу	Аба кыймылынын башкаруусуна (АКБ) куралдуу кол салуу
	Аэронавигациялык каражаттарды бузуу же зыян келтирүү
	Мыйзамсыз кирүү
Санарип маалымат жана технология	Аба кемесинин системасына(ларына) атака
	Аба кыймылын башкаруу системасына (ларына) атака
	Аэропорттун (аэропорттун) системасына атака

	Башка критикалык системаларга жана маалыматтарга атака
Учкучсуз авиация системасы (УАС) /	Башкарылуучу аба мейкиндигине уруксатсыз кирүү
Учкучсуз учуучу аппарат (УУА) /	Учуудагы учак менен коркунучтуу жакындашуу/жолугушуу
Аралыктан учуруучу авиасистема (АУАС)	Учуудагы учак менен кагылышуу
	Аба кемесинен/аэропорттон байкоо

Класс*	Категория**
	Учкучсуз учуучу аппарат аба кемесине коркунуч келтирди
	УУА Аэропорттун инфраструктурасына коркунуч келтирилди
	УУА жүргүнчүлөргө коркунуч келтирди
Алыстан жеңилген курал (ПЗРК ж.б.)	Аба кемесине же аэропорттун объектилерине кол салуу
	Байкоо туралуу жеткирүү
Лазеры ²	Аба кемесине же аэропорттун объектилерине кол салуу
	Байкоо туралуу жеткирүү
	Шектүү иш аракеттер
Авиациялык коопсуздук боюнча маалымат	Авиациялык коопсуздук боюнча кушуп маалыматты коргоодогу кемчиликтер
	Маалымат тутумдарынын бүтүндүгүн жана жеткиликтүүлүгүн жоготуу
Жалпы дайындоодогу авиация /Аэро клубтар	Мыйзамсыз кирүү
	Тыюу салынган нерселерди/КЖЖЗ табуу же колдонуу

***Класс:** авиациялык коопсуздук окуясы колдонула турган теманы белгилейт, мисалы, “кирүүнү көзөмөлдөө”, “жүк сактоочу жайда ташылган багаж” же “жүк/почта”.

****Категория:** каралып жаткан авиациялык коопсуздук окуясынын конкреттүү сүрөттөмөсүн берет. Категориялар класстан класска айырмаланат, анткени мүмкүн болгон коопсуздук инциденттери алар кандай авиациялык коопсуздук процессине таасир эткенине жараша өзгөрөт. Мисалы, “жерде аба кемелерин коргоо” классы “авиациялык коопсуздук максатында аба кемесин тинтүү/текшерүү жүргүзүүдөгү кемчиликтер” категориясын камтыйт, ал эми “жүк бөлүгүндө ташылуучу багаж” классы “текшерилген багажды кайтаруудагы кемчиликтер” категориясын камтыйт. Ошондой эле өзүнчө категорияга бөлүү үчүн өтө

сейрек болушу мүмкүн болгон же жаңы коркунуч же алсыздык катары каралышы мүмкүн болгон инциденттер үчүн “башка” категориясы берилет. Бирок, бул параметр башка эч бир категория туура келбеген учурларда гана колдонулушу керек.

Эскертүү: лазерди колдонуу инциденттери жөнүндө маалыматтар учуу коопсуздугунун маалыматтарын көрсөтүү жана учуу коопсуздугун башкаруу тутумдарынын бир бөлүгү катары берилиши мүмкүн. Андыктан, улуттук ыйгарым укуктуу органдарга мындай окуялар боюнча маалыматтарды кантип алгылыктуу көрсөтүү боюнча так көрсөтмөлөрдү берүү сунушталат.

МЫЙЗАМСЫЗ КИЙЛИГИШҮҮ АКТЫСЫ (МКА) ТУУРАЛУУ БИЛДИРҮҮ

АЛДЫН АЛА АКЫРКЫ

Эскертүү: МКА болгон учурда алдын ала маалымат даярдалып жарандык авиация органына жиберилет.

Билдирүүнү берген жактын аты-жөнү (физикалык, юридикалык):

Билдирүүнүн датасы: _____
[күнү/айы/жылы]

МКА ТИБИ	Аткарылган МКА	
	МКА аткаруу аракетти	
Учуп бара жаткан аба кемесине кол салуу (мисалы, диверсиялык аракеттер же ПЗРК менен кол салуу)	☐	☐
аэропортко/башка объектке кол салуу (жердеги аба кемеси, май куюучу комплекс, аэронавигация объекттери же кызматтары, борттук тамак-аш объекттери, борттук, аэропорттук жабдуулар)	☐	☐
аба кемеси мыйзамсыз басыпсуу	☐	☐
аба кемесин курал катары пайдаланууга, анын ичинде	☐	☐
алыстан башкарылган системалар	☐	☐
кибер чабуул	☐	☐

ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ	КАТТАМ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ	
[күнү/айы/жылы]	[число/месяц/год]	
Жайгашкан жери (аэропорт, мамлекет ж.б.):	Каттамдын номери:	Жүргүнчүлөрдүн саны:
	Эксплуатант:	Экипаждын мүчөлөрүнүн саны:
	☐ үзгүлтүксүз ☐ чартердик	IFSO ¹ саны:
	☐ эл аралык ☐ эл аралык	Укук бузуучулардын саны:
Инциденттин башталган убактысы: [жергиликтүү убакыт - по 24-саат менен эсептөө]	Учкан аэропорту: [аталышы/мамлекет]	Колдонулган курал жарактар/ыкмасы:
Инциденттин токтогон убактысы: [жергиликтүү убакыт - 24 саат менен эсептөө]	Конгон аэропорту: [аталышы/мамлекет]	☐ ок атуучу
Аба кемесинин тиби:	Дайындалган пландалган пункт:	☐ жарылуучу заттар
АК каттоо номери:		☐ башкалар (4 бөлүккө жаз)
		☐ курал жарак колдонулган
		Инцидент аткарылган:
		☐ жерде
		☐ учууда

Приложение
к приказу Государственного агентства
гражданской авиации при
Кабинете Министров
Кыргызской Республики
№336 от «30» *апреля* 2024 года

Инструкция
по представлению уведомлений
о происшествиях и инцидентах в
области авиационной безопасности

Содержание

№		Стр.
1	Определения	4
2	Общие положения	4
3	Происшествия и инциденты в области авиационной безопасности	5
4	Процесс и сроки представления уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности	5
5	Содержание уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности Кыргызской Республики	6
6	Процесс и сроки представления уведомлений об инцидентах в области авиационной безопасности	7
7	Содержание уведомления об инциденте в области безопасности	8
8	Обязательное представление данных по сравнению с добровольным донесением	8
9	Методы представления данных	9
10	Анализ уведомлений об инцидентах	9
11	Оценка информации об инцидентах в области авиационной безопасности	10
12	Защита информации	11
13	Подготовка и осведомленность	12
14	Классификация	12
Приложение 1	Уведомление об АНВ	17

1. Определения

1. Термины и определения, используемые в настоящей Инструкции:

- **Происшествия в области безопасности.** Любое событие, связанное с обеспечением авиационной безопасности, которое может привести к снижению авиационной безопасности, может повысить эксплуатационные риски или поставить под угрозу безопасность пассажиров, экипажа, наземного персонала и населения или является потенциальным нарушением нормативных правовых требований. Это включает случаи выявления уязвимых мест в защите гражданской авиации от актов незаконного вмешательства или наблюдения за ними;

- **Инциденты в области безопасности.** Обозначение, присвоенное происшествию в области авиационной безопасности, которое повлияло или могло повлиять на безопасность пассажиров, экипажа, наземного персонала и населения. Уровень "инцидент в области авиационной безопасности" присваивается руководителем органа гражданской авиации, или руководителем организации гражданской авиации, происшествию в области авиационной безопасности на основании анализа происшествия и определения необходимости в принятии дополнительных мер. Инцидент в области безопасности также может привести к акту незаконного вмешательства, что потребует дополнительного уведомления ИКАО.

2. Общие положения

2. Представление отдельными лицами, субъектами и организациями авиационной системы уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности необходимо для сбора информации, которая может быть проанализирована органом гражданской авиации на предмет обнаружения предпосылок для инцидентов в области авиационной безопасности или подготовки к актам незаконного вмешательства, что приводит к:

- выявлению угроз и уязвимостей в системе авиационной безопасности;
- информированию субъектов о необходимости обновить оценку риска и внести соответствующие изменения;
- информированию об оценке риска, характерного для конкретного местоположения, и риска на национальном уровне и соответствующих изменениях;
- отслеживанию тенденций и закономерностей в сфере авиационной безопасности;
- анализу первопричин и причинных/сопутствующих факторов для происшествий или инцидентов в области авиационной безопасности;
- укреплению процесса обмена соответствующей информацией между полномочными органами и заинтересованными сторонами отрасли для улучшения соответствующих оценок риска;

- повышению внимания к культуре обеспечения авиационной безопасности среди всех заинтересованных сторон в авиации.

3. В целях поддержки открытого и транспарентного представления уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности со стороны всех субъектов, полномочные органы, проводящие расследование воздерживаются по возможности от представления замечаний и принятия иных регулирующих мер до завершения официальных надзорных мероприятий (т. е. расследования и анализа).

3. Происшествия и инциденты в области авиационной безопасности

4. Каждое лицо представляет донесение о событиях и действиях, которые кажутся нестандартными, непривычными, странными и прочее, внутри организации или уведомляют о них полномочные органы (органы национальной безопасности, органы внутренних дел, орган гражданской авиации, службы авиационной безопасности и пр.) напрямую по соответствующим каналам. Примером может служить свидетель, который информирует сотрудников аэропорта или правоохранительные органы о несопровождаемом багаже, оставленном в общественном месте. Или же ситуация, когда открыта входная дверь, которая должна быть надежно закрыта. Если о таком наблюдении, впечатлении, ощущении или деятельности не сообщается, то соответствующая информация просто теряется, хотя она могла бы послужить важным показателем или основанием для проведения анализа в области авиационной безопасности.

5. Инциденты в области авиационной безопасности — это происшествия в области авиационной безопасности, о которых сообщено сотрудниками, экипажем, наземным персоналом, субподрядчиками, СМИ, населением и/или пассажирами, и которые были проанализированы экспертом в области безопасности, например, должностным лицом или менеджером по авиационной безопасности организации гражданской авиации, которым было получено уведомление, или органом гражданской авиации в случае представления уведомления напрямую органу гражданской авиации. Инцидент в области авиационной безопасности может представлять угрозу и привести к причинению вреда населению, сотрудникам и/или экипажу, к нарушению деятельности, потере репутации, и поэтому к нему необходимо относиться со всей серьезностью.

4. Процесс и сроки представления уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности

6. Процесс представления уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности учитывает следующие элементы:

- данные о происшествиях в области авиационной безопасности представляются сотрудниками, экипажем, наземным персоналом,

населением и/или пассажирами вне зависимости от того, прошли ли они полноценную подготовку в сфере выявления предпосылок или нюансов в области авиационной безопасности;

- инструкции и инструментарий для представления уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности должны быть простыми и доступными всем;

- представление уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности в рамках субъекта или организации является обязательным процессом для всех сотрудников (внедренный посредством внутреннего контроля качества, систем управления авиационной безопасностью и т. д.). Представление уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности осуществляется сотрудниками в соответствии с внутренними процедурами своему назначенному должностному лицу или менеджеру по авиационной безопасности;

- данные о происшествиях в области авиационной безопасности могут быть представлены напрямую органу гражданской авиации;

- все происшествия в области авиационной безопасности, о которых было уведомлено, анализируются назначенным должностным лицом или менеджером по авиационной безопасности для определения того, может ли ему быть присвоен уровень инцидента в области авиационной безопасности, и для обеспечения выполнения корректирующего(их) действия(й) в случае, если это необходимо;

- следует вести журнал уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности, включая выполненное(ые) действие(я).

7. Обо всех происшествиях в области авиационной безопасности необходимо уведомлять орган гражданской авиации (сроки предоставления уведомлений представлены на рис.001).

5. Содержание уведомлений о происшествиях в области авиационной безопасности Кыргызской Республики

8. Содержание уведомления о происшествиях в области авиационной безопасности включает, как минимум, следующие элементы:

- место происшествия, с использованием официального обозначения, если это возможно;

- точную дату и время происшествия;

- максимально точное описание происшествия;

- имя человека, представляющего данные (если возможно);

- немедленное(ые) действие(я), выполненное(ые) при выявлении происшествия в области авиационной безопасности, как например, уведомление местных правоохранительных органов и/или полномочных органов аэропорта о ситуации.

9. Каждое сообщение анализируется и включает фактическое описание события, о котором представляются данные, и интерпретируются факты в целях определения уровня риска, связанного с событием.

6. Процесс и сроки представления уведомлений об инцидентах в области авиационной безопасности

10. Если происшествию в области авиационной безопасности был присвоен уровень "инцидента в области авиационной безопасности", необходимо выполнить несколько действий:

1) должны быть предприняты немедленные корректирующие меры в отношении выявленных в уведомлении уязвимостей;

2) информация, содержащаяся в уведомлении о происшествии в области авиационной безопасности, вместе с анализом и корректирующими действиями, инициированными должностным лицом или менеджером по авиационной безопасности, должна быть собрана в уведомление об инциденте в области авиационной безопасности, которое затем будет передано в орган гражданской авиации;

3) все уведомления и действия должны быть зафиксированы для осуществления контроля качества и проведения аудитов.

11. Необходимо уведомить орган гражданской авиации об инциденте в области авиационной безопасности согласно срокам для принятия своевременных корректирующих действий и/или дальнейшего обмена информацией, в зависимости от того, что необходимо, для устранения уязвимостей.

12. Немедленное уведомление органа гражданской авиации об инциденте в области авиационной безопасности также важно в случае, когда на местном, национальном или международном уровне происходят иные инциденты в области авиационной безопасности, связанные и/или являющиеся индикаторами развития угрозы авиационной безопасности. Тем не менее, некоторые системы представления уведомлений могут классифицировать инциденты в области авиационной безопасности в соответствии с уровнем серьезности и назначать разные сроки представления уведомлений о них. На рисунке 001 приведен пример того, как в Кыргызской Республике можно определить, о каких инцидентах данные должны представляться в какие сроки и каким образом.

Рис.001

Тип происшествия/инцидента	Уведомление посредством телефонной связи	Письменное уведомление
Попытка захвата заложников на борту ВС	Немедленно	Не позднее, чем через 48 часов
Попытка проникновения в кабину летного экипажа	Немедленно	Не позднее, чем через 72 часа
Несанкционированный доступ в КЗА/ОЗОД	Немедленно	В течение одного месяца

7. Содержание уведомления об инциденте в области безопасности

13. Уведомление об инциденте в области авиационной безопасности должно включать, как минимум, следующие элементы для того, чтобы обеспечить структурированный и гармонизированный сбор соответствующих данных:

- место происшествия, которое сообщалось первоначально;
- скорректированное место происшествия, если необходимо (официальное обозначение после проведения анализа);
- дата и время происшествия, которые сообщались первоначально;
- описание происшествия, как сообщалось первоначально;
- дополнительная описательная информация (после проведения анализа);
- тип/класс/категория в соответствии с установленной классификацией (после проведения анализа);
- субъект, представивший уведомление об инциденте (и имя должностного лица или менеджера по авиационной безопасности, который составлял уведомление);
- немедленные действия, выполненные после уведомления о происшествии и классификации его как инцидента в области авиационной безопасности;
- план необходимых корректирующих или дополнительных действий;
- ожидаемые последствия и предполагаемая серьезность инцидента (определяется должностным лицом или менеджером по авиационной безопасности).

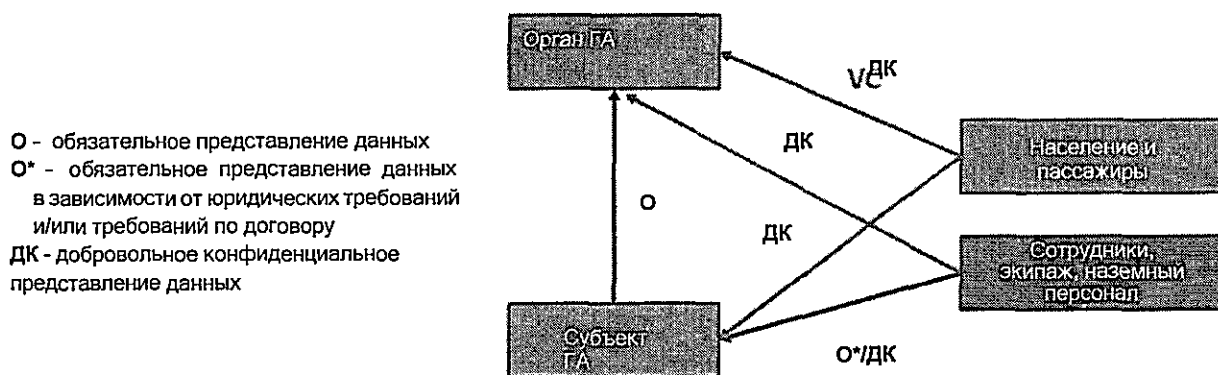
8. Обязательное представление данных по сравнению с добровольным донесением

14. Система представления данных призвана упрощать процессы представления уведомлений, анализа данных и выработки соответствующей информации по авиационной безопасности. Целью создания системы предоставления данных является фиксация всей необходимой информации о происшествии, включая что, где и когда произошло и кому предназначается данное уведомление.

15. В рамках реализации программы контроля качества в сфере авиационной безопасности гражданской авиации, утверждаемой органом гражданской авиации, в Кыргызской Республике создана конфиденциальная система представления данных для анализа информации по авиационной безопасности, представленной такими источниками как пассажиры, экипаж и наземный персонал. Процесс представления любым субъектом, ответственным за внедрение Авиационных правил Кыргызской Республики «Авиационная безопасность. АПКР 17», утвержденных приказом Государственного агентства гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики от 24 ноября 2022 года №787, информации об

инцидентах в области авиационной безопасности в орган гражданской авиации указан на рис. 002.

Рис. 002

9. Методы представления данных

16. Возможны следующие варианты представления данных: специальный номер телефона, номер факсимильной связи или адрес электронной почты, письменное уведомление или интерактивная платформа, как сайт или приложение. Представление данных также осуществляется в установленном формате с обязательными для заполнения полями (Приложение 1). Преимущества подобной формы состоят в том, что ее использование ускорит представление отклика и повысит единообразие данных. По возможности представление данных необходимо направлять по конфиденциальным каналам.

10. Анализ уведомлений об инцидентах

17. Эффективная и действенная система представления данных об инцидентах в области авиационной безопасности позволяет:

- 1) быстро и эффективно реагировать на инциденты;
- 2) получать обоснования эффективности:
 - существующих процессов и процедур;
 - подготовки;
 - оборудования и т. д.;
- 3) выявлять тенденции и закономерности, которые могут способствовать информированной выработке политики на базе получаемой информации;
- 4) выявлять пробелы в существующих нормах, правилах и процедурах;
- 5) определять приоритеты в политике;
- 6) обновлять меры в области авиационной безопасности, включая изменение политики, где это необходимо;
- 7) должным образом обмениваться необходимой информацией с другими государствами и субъектами;
- 8) инициировать должное расследование;

9) решать вопросы обеспокоенности общественности или интереса СМИ в отношении инцидентов;

10) оценивать важность инцидента или инцидентов на основании дополнительных разведывательных данных или иной информации, находящейся в распоряжении Кабинета Министров Кыргызской Республики.

11. Оценка информации об инцидентах в области авиационной безопасности

18. Орган гражданской авиации, организации гражданской авиации устанавливают и поддерживают процесс оценки и анализа информации, содержащихся в уведомлениях об инцидентах в области авиационной безопасности, которые позволяют выявить угрозы и уязвимые места в системе авиационной безопасности. Данные меры необходимы для проведения оценки риска и формулировки мер по снижению риска, а также проведению анализа первопричин, выявлению сопутствующих факторов и отслеживанию тенденций и закономерностей в области авиационной безопасности.

19. В Кыргызской Республике установлены процессы по оценке эффективности существующих процедур в области авиационной безопасности. Эти процессы включают мероприятия по контролю качества, которые проводят уполномоченные государственные органы (орган гражданской авиации, органы национальной безопасности), а также организации гражданской авиации, и позволяют выявлять и устранять пробелы в существующих нормативных правовых актах и процедурах.

20. Оценка информации об инцидентах в области авиационной безопасности способствует:

- определению приоритетов в политике;
- обновлению/изменению мер в области авиационной безопасности;
- инициированию должного расследования;
- обмену соответствующей информацией с другими государствами и субъектами.

21. Орган гражданской авиации, организации гражданской авиации устанавливают, внедряют и поддерживают процедуры определения обязанностей и ответственности в области оценки угроз и риска в целях противодействию возникающим угрозам авиационной безопасности.

11. Защита информации

22. Информация, содержащаяся в уведомлениях о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности, подлежит по возможности обращению с ней, как с конфиденциальной информацией, включая данные о личности авторов.

23. Данные и информация по авиационной безопасности, которые

содержатся в уведомлениях по безопасности, должны передаваться только по принципу служебной необходимости и для целей устранения уязвимых мест и усовершенствования системы авиационной безопасности.

12. Подготовка и осведомленность

24. Для эффективного внедрения любой системы представления данных о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности важную роль играет подготовка, действия по повышению осведомленности и культура обеспечения авиационной безопасности.

25. Непонимание предназначения и возможностей использования донесений о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности может привести к тому, что серьезные уязвимые места в деятельности авиакомпаний, полномочных органов и субъектов останутся невыявленными. Для всеобщего успеха и защиты гражданской авиации важна вовлеченность сотрудников, заинтересованных сторон и населения, а также интеграция культуры представления данных в ежедневную деятельность.

26. Подготовка менеджеров и руководителей в отношении цели и ценности представления данных о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности в рамках непрерывного управления риском и инструментария системы управления безопасностью является фундаментальной для поддержания здоровой экосистемы авиационной безопасности.

27. При проведении занятий необходимо проверять и отрабатывать процесс представления данных о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности. Это дает возможность в спокойном режиме выявлять проблемы внутри процесса, а также повышать уровень ознакомления с обязанностями и ответственностью.

28. Программы подготовки персонала должны содержать модули по представлению данных о происшествиях и инцидентах в области авиационной безопасности.

29. Общественные кампании, в которых используются постеры, видеоролики и/или социальные сети, могут быть полезным инструментом для подготовки и повышения заинтересованности как населения, так и тех, кто работает в авиационной среде, в представлении данных о происшествиях в области безопасности.

13. Классификация

30. Данные по авиационной безопасности разделены на категории посредством классификации и введения вспомогательных определений таким образом, чтобы данные могли быть зафиксированы и сохранены с использованием понятных терминов. Общая классификация и определения создают стандартный язык, повышая качество информации и коммуникаций.

31. Классификация инцидентов в области авиационной безопасности:

Класс*	Категория**
Безопасность неконтролируемых зон	Обнаружение или использование самодельного перевозимого взрывного устройства (СВУ), транспортным средством
	Обнаружение или использование СВУ, переносимого человеком
	Вооруженное нападение
	Несопровождаемые/подозрительные объекты (также применимо к контролируемой зоне)
	Нападение с использованием химических, биологических и радиологических (ХБР) элементов
	Повреждение критически важной инфраструктуры/уязвимых мест
	Подозрительное поведение
	Незапланированные беспорядки, включая реальную или ложную угрозу взрыва
Пассажиры и ручная кладь	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ
	Недостатки в процедуре досмотра на контрольных пунктах досмотра
	Смешивание прошедших и не прошедших досмотр пассажиров
	Подозрительное поведение
Сотрудники и экипаж	Недостатки в процедуре досмотра на контрольных пунктах досмотра
	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ
	Саботаж
	Инсайдер, обходящий меры контроля безопасности
	Преднамеренная попытка обойти проверки анкетных данных
Контроль доступа	Нарушение или попытка нарушения периметра
	Несанкционированный доступ на территорию охраняемой зоны ограниченного доступа (ОЗОД) или других контролируемых зон (лицами, не являющимися сотрудниками)
	Несанкционированный/несопровождаемый доступ на территорию ОЗОД (сотрудниками)
	Подозрительное поведение сотрудников

	Недостатки в системе контроля доступа
	Недостатки в системе выпуска идентификационных документов
	Недостатки в системе контроля доступа транспортных средств, включая применение мер контроля безопасности и/или досмотр пассажиров транспортного средства/самого транспортного средства
Багаж, перевозимый в грузовом отсеке	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ
	Недостатки при осуществлении охраны досмотренного багажа
	Свидетельство о несанкционированных действиях с досмотренным багажом, перевозимом в грузовом отсеке
	Недостатки в системе или процессе досмотра багажа, перевозимого в грузовом отсеке (включая установление принадлежности багажа)
	Недостатки в процессе перевозки отправленного оружия
Бортовые припасы	Несанкционированный доступ к объектам с бортовыми припасами
	Недостатки в охране защищенных припасов
	Свидетельство о несанкционированных действиях с защищенными бортовыми припасами
	Недостатки в реализации мер контроля безопасности
	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ
Аэропортовые припасы	Несанкционированный доступ к объектам
	Недостатки в охране защищенных припасов
	Свидетельство о несанкционированных действиях с защищенными аэропортовыми припасами
	Недостатки в реализации мер контроля безопасности
	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ
Защита воздушных судов на земле	Несанкционированный пассажир на борту воздушного судна
	Несанкционированный сотрудник на борту воздушного судна

	Недостатки при проведении обыска/проверки воздушного судна в целях безопасности
	Недостатки реализации мер по защите воздушного судна, включая зоны ночной стоянки воздушных судов
	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ в пассажирском салоне или багажном отсеке воздушного судна
Обеспечение безопасности воздушного судна в полете	Нарушающий порядок пассажир (представление уведомлений рассматривается только для уровней 3 и 4)
	Недостатки в процессе защиты/защите двери в кабину экипажа
	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ
	Нападения с использованием ХБР элементов
	Захват воздушного судна в полете
	Угроза взрыва в полете
Груз и почта	Несанкционированный доступ к объектам, где проводится досмотр груза
	Недостатки в процессе досмотра
	Обнаружение или использования запрещенных предметов/СВУ
	Недостатки в охране защищенного груза
	Свидетельство о несанкционированных действиях с защищенным грузом
	Недостатки в процессе приемки
	Подозрительная деятельность
Управление воздушным движением	Вооруженное нападение на объекты управления воздушным движением (УВД)
	Разрушение или повреждение аэронавигационных средств
	Несанкционированный доступ
Цифровая информация и технологии	Атака на систему(ы) воздушного судна
	Атака на систему(ы) управления воздушным движением (УВД)
	Атака на систему(ы) аэропорта
	Атака на иные критические системы и данные

Беспилотные авиационные системы (БАС) / Беспилотный летательный аппарат (БЛА) / Дистанционно пилотируемая авиационная система (ДПАС)	Несанкционированное проникновение в контролируемое воздушное пространство
	Опасное сближение/встреча с воздушным судном в полете
	Удар/столкновение с воздушным судном в полете
	Наблюдение из воздушного судна/аэропорта

Класс*	Категория**
	Беспилотный летательный аппарат (БЛА) создал угрозу для воздушного судна
	БЛА создал угрозу инфраструктуре аэропорта
	БЛА создал угрозу пассажирам
Оружие поражения с расстояния (ПЗРК и т. д.)	Нападение на воздушное судно или объекты аэропорта
	Донесение о наблюдении
Лазеры ²	Нападение на воздушное судно или объекты аэропорта
	Донесение о наблюдении
	Подозрительная деятельность
Информация по авиационной безопасности	Недостатки в защите конфиденциальной информации по авиационной безопасности
	Потеря целостности и доступности информационных систем
Авиация общего назначения/Аэроклубы	Несанкционированный доступ
	Обнаружение или использование запрещенных предметов/СВУ

***Класс:** обозначает тему, к которой будет относиться инцидент в области авиационной безопасности, например, "контроль доступа", "багаж, перевозимый в грузовом отсеке" или "груз/почта".

****Категория:** дает более конкретное описание рассматриваемого инцидента в области авиационной безопасности. Категории различаются от класса к классу, так как возможные инциденты в области безопасности различаются в зависимости от того, какой процесс обеспечения авиационной безопасности они затрагивают. Например, класс "защита воздушных судов на земле" включает категорию "недостатки при проведении обыска/проверки воздушного судна в целях авиационной безопасности", в то время как класс "багаж, перевозимый в грузовом отсеке" включает категорию "недостатки при осуществлении охраны досмотренного багажа". Также будет предусмотрена категория "иное" для тех инцидентов, которые могут оказаться слишком редкими для того, чтобы выделить их в

отдельную категорию, или которые могут рассматриваться как новая угроза или уязвимость. Тем не менее, этот вариант должен использоваться только в тех случаях, когда ни одна другая категория не кажется подходящей.

Примечание: данные об инцидентах, связанных с использованием лазеров, могут быть представлены как часть программ представления данных о безопасности полетов и систем управления безопасностью полетов.

**УВЕДОМЛЕНИЕ ОБ АКТЕ НЕЗАКОННОГО
ВМЕШАТЕЛЬСТВА (АНВ)**

ПРЕДВАРИТЕЛЬНОЕ

ОКОНЧАТЕЛЬНОЕ

Примечание: предварительное уведомление составляется и направляется в орган гражданской авиации в возможно короткие сроки после АНВ.

Наименование лица (физическое, юридическое), представляющее уведомление:

Дата уведомления: _____
[число/месяц/год]

ТИП АНВ	удавшийся АНВ	попытка совершения АНВ
нападение на воздушное судно в полете (например диверсионные акт или нападение с использованием ПЗРК)	☐	☐
нападение на аэропорт/другой объект (воздушное судно на земле, топливозаправочный комплекс, объекты или службы аэронавигации, объекты бортового питания, бортовых, аэропортовых припасов)	☐	☐
незаконный захват воздушного судна	☐	☐
использование воздушного судна как оружия, включая дистанционно-пилотируемые системы	☐	☐
кибератака	☐	☐
прочие АНВ, не указанные выше	☐	☐

ОБЩАЯ ИНФОРМАЦИЯ	ИНФОРМАЦИЯ О РЕЙСЕ	
[число/месяц/год]	[число/месяц/год]	Число пассажиров:
Местоположение (аэропорт, государство и т. д.):	Номер рейса:	Число членов экипажа:
	Эксплуатант:	Число IFSO ¹ :
Время начала инцидента: [время местное - по 24-часовому исчислению]	☐ регулярный ☐ чартерный	Число правонарушителей:
Время окончания инцидента: [время местное - по 24-часовому исчислению]	☐ международный ☐ внутренний	Использовавшиеся оружие/метод:
Тип воздушного судна:	Аэропорт вылета: [название/государство]	☐ огнестрельное
Регистрационный номер ВС:	Аэропорт прибытия: [название/государство]	☐ взрывное устройство
	Запланированный пункт назначения:	☐ Прочее (опишите в части 4)
		☐ Оружие не использовалось
		Инцидент произошел:
		☐ на земле
		☐ в полете

